

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 10CoCsp/99/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2121205014
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 12. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Bibiána Ťažiarová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2022:2121205014.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Bibiána Ťažiarová a členiek senátu: JUDr. Zlatica Javorová a JUDr. Dominika Horváthová, v právnej veci žalobkyne: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. D. XXX, zastúpenej spoločnosťou: Sidor a partneri, s. r. o., IČO: 52 635 970, so sídlom Železničná 4/A, Hlohovec, proti žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., IČO: 35 792 752, so sídlom Pribinova 25, Bratislava, zastúpeného spoločnosťou: Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s. r. o., IČO: 47 233 516, so sídlom Kubániho 16, Bratislava, o zaplatenie 500,- Eur, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Trnava č. k. 37Csp/60/2021-72 zo dňa 11. júla 2022, takto

rozhodol:

- I. Odvolací súd napadnuté výroky v poradí prvý a tretí rozsudku súdu prvej inštancie potvrdzuje.
- II. Žalobkyni priznáva voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie prvým výrokom v poradí uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni primerané finančné zadosťučinenie vo výške 200,- Eur, a to do 3 dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozsudku, druhým výrokom v poradí vo zvyšku (300,- Eur) žalobu zamietol, tretím výrokom v poradí priznal žalobkyni nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, zo sumy priznanej žalobkyni súdom (200,- Eur).

Rozsudok súd prvej inštancie odôvodnil právne aplikáciou ust. § 3 ods. 3, 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, § 1 ods. 2, § 2 písm. d), § 9 ods. 1, 2, § 11 ods. 4 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení ku dňu uzavretia úverovej zmluvy (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“, § 52 ods. 1, 2, § 100, § 101 Občianskeho zákonníka, s poukazom aj na procesné ust. § 290, § 251, § 255, § 262 ods. 1, 2 Civilného sporového poriadku.

Súd prvej inštancie vychádzal zo skutkových zistení, že žalovaný ako subjekt poskytujúci úvery a žalobkyňa ako dlžníčka uzatvorili dňa 22.7.2013 Zmluvu o revolvingovom úvere č. 850007081301 vo výške úverového limitu 1.500,- Eur, ktorý mala žalobkyňa zaplatiť formou 36 mesačných splátok po á 53,25 Eur, celková čiastka, ktorú musí dlžník zaplatiť bola uvedená vo výške 1.967,- Eur, predpokladaná RPMN za úver bola uvedená vo výške 20,91 %, ročná úroková sadzba úveru vo výške 18,03 %, priemerná RPMN za úver 49,67 %. Lehota splatnosti úveru v zmluve nebola uvedená konkrétnym dátumom, zmluva neobsahovala údaje o výške, počte a termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadne poradie v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s

rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia. Žalobkyňa z poskytnutého úverového rámca čerpala sumu vo výške 1.450,- Eur, z titulu splácania úveru zaplatila spolu sumu vo výške 2.330,90 Eur. Rozsudkom Okresného súdu Trnava č. k. 37Csp/85/2017 zo dňa 17.9.2018 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trnave č. k. 11Co/32/2019-131 zo dňa 28.1.2020 (právoplatný dňa 28.1.2020) okresný súd žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu vo výške 880,90 Eur (titulom vydania bezdôvodného obohatenia), s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 880,90 Eur od 12.12.2017 do zaplatenia.

Právne okresný súd uzavrel, že návrh žalobkyne je v zásade dôvodný, avšak nestotožnil sa s výškou finančného zadosťučinenia 500,- Eur. V konaní sp. zn. 37Csp/85/2017 okresný súd ako predbežnú otázku riešil súlad Zmluvy o revolvingovom úvere č. 850007081301 uzavretej dňa 22.7.2013 medzi stranami sporu so zákonom a dospel k záveru, že lehota splatnosti úveru v zmluve nebola uvedená konkrétnym dátumom, zmluva neobsahovala údaje o výške, počte a termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia, teda zmluva neobsahovala viaceré povinné náležitosti uvedené v § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch (písm. f/, k/), v zmluve bola nesprávne uvedená výška RPMN, keď okresný súd sa stotožnil so správnosťou jej výpočtu žalobkyňou (žalovaným vypočítanú výšku RPMN považoval za nesprávne uvedenú v neprospech spotrebiteľa - žalobkyne). Z uvedených dôvodov považoval spotrebiteľský úver v zmysle § 11 ods. 1 písm. b) a d) zákona o spotrebiteľských úveroch za poskytnutý bezúročne a bez poplatkov, dospel k zisteniu, že žalovaný ako subjekt poskytujúci úver porušil práva spotrebiteľa (žalobkyne) a z toho dôvodu bola žalovanému uložená povinnosť zaplatiť titulom bezdôvodného obohatenia žalobkyni sumu 880,90 Eur (rozsudok Okresný súd Trnava č. k. 37Csp/85/2017 zo dňa 17.9.2018 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trnave č. k. 11Co/32/2019-131 zo dňa 28.1.2020). Na základe uvedeného porušenia práva spotrebiteľa žalovaným voči žalobkyni, tejto vzniklo podľa okresného súdu v zmysle § 3 ods. 5 veta tretia zákona o ochrane spotrebiteľa právo na primerané finančné zadosťučinenie od žalovaného, ktorý porušil právo/povinnosť. Žalobkyňa označila ujmu, ktorá jej bola v súvislosti s porušením spotrebiteľského práva spôsobená tým, že musela vyhľadať právne poradenstvo, iniciovať spor proti žalovanému, musela znášať stav neistoty až do právoplatného rozhodnutia vo veci a bola vystavená do času nariadenia neodkladného opatrenia zrážkam zo mzdy. V tejto súvislosti okresný súd uviedol, že podľa konštrukcie práva na primerané finančné zadosťučinenie sa ani nevyžaduje vznik reálnej ujmy a jej preukázanie, ale iba postačuje, že takáto ujma vzniknúť mohla (v súvislosti s porušením práva spotrebiteľa), teda už samotná existencia hrozby potenciálnej ujmy je predpokladom pre vznik práva na primerané finančné zadosťučinenie.

S námietkou premlčania žalovaného sa okresný súd nestotožnil, nakoľko premlčacia lehota začala plynúť odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia, v ktorom bolo (ako predbežná otázka) riešené a judikované porušenie práva žalobkyne (v podobe porušenia zákona pri uzatváraní zmluvy so žalobkyňou ako spotrebiteľkou), a to rozsudkom Okresného súdu Trnava č. k. 37Csp/85/2017 zo dňa 17.9.2018 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trnave č. k. 11Co/32/2019-131 zo dňa 28.1.2020 (právoplatné dňa 28.1.2020), dňom právoplatnosti teda začala žalobkyni plynúť všeobecná trojročná premlčacia lehota, a keďže žaloba bola na súd podaná 30.8.2021, bola podaná v rámci behu premlčacej lehoty, teda právo žalobkyne na primerané finančné zadosťučinenie nemôže byť premlčané.

Požadovanú sumu primeraného finančného zadosťučinenia 500,- Eur považoval okresný súd za premrštenú. Žalobkyni nevznikla žiadna finančná strata, nakoľko v konaní sp. zn. 37Csp/85/2017 okresný súd rozhodol, že žalovaný je povinný vrátiť žalobkyni ňou „preplatený“ úver (vzhľadom na jeho bezúročnosť a bezpoplatkovosť) v sume 880,90 Eur (titulom vydania bezdôvodného obohatenia), aj spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 880,90Eur od 12.12.2017 do zaplatenia. Pravdou je, že žalobkyňa musela vo veci sp. zn. 37Csp/85/2017 vyhľadať právnu pomoc, na pojednávaní sa však osobne nezúčastnila, pričom jej právnomu zástupcovi bol súdom priznaný nárok na náhradu trov konania vo výške 100 %, žalobkyňa nebola ani pri podaní žaloby zaviazaná povinnosťou platiť súdny poplatok. Je tiež pravdou, že žalobkyňa musela aj v súdnej veci (sp. zn. 37Csp/60/2021) vyhľadať právnu pomoc, na pojednávaní sa však ona ani jej právny zástupca nezúčastnili, pričom aj tu jej právnomu zástupcovi bol súdom priznaný nárok na náhradu trov konania vo výške 100 % (z prisúdenej

sumy), takisto nebola ani pri podaní tejto žaloby zaviazaná povinnosťou platiť súdny poplatok. To že žalobkyňa „znášala stav neistoty do právoplatného rozhodnutia“ je prirodzeným dôsledkom podania žaloby do času právoplatného rozhodnutia o nej (vec pritom na súde prvej inštancie trvala 9 mesiacov), pričom v tomto čase už žalobkyňa nerealizovala žiadne splátky z titulu úveru žalovanému. To, že žalobkyňa bola vystavená do času nariadenia neodkladného opatrenia zrážkam zo mzdy je dôsledkom skutočnosti, že prestala splátky úveru platiť - neodkladné opatrenie bolo však vydané už 5 dní po dôjdení návrhu na jeho nariadenie na súd, teda žalobkyňa nemusela čeliť po dlhšiu dobu zrážkam zo mzdy, ktoré by negatívne ovplyvňovali jej životnú úroveň. S poukazom na uvedené okresný súd považoval primerané finančné zadosťučinenie vo výške 500,- Eur za neprimerané, ktoré tvorí až 1/3-nu z poskytnutého úveru, teda je podľa okresného súdu neproporcionálne vzhľadom na „ujmy“ spôsobené žalobkyňou a vzhľadom na závažnosť porušenia povinností pri uzatváraní úverovej zmluvy žalovaným. Podľa názoru okresného súdu je primeraným finančným zadosťučinením suma 200,- Eur, t.j. cca 13 % z poskytnutého úveru.

Okresný súd rozhodol o nároku na náhradu trov konania v zmysle ustanovenia § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku tak, že ich priznal žalobkyňi v rozsahu 100 % z prisúdenej sumy (200,- Eur).

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie žalovaný výlučne prvému a tretiemu výroku v poradí, navrhol rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie, alternatívne zmeniť a žalobu zamietnuť s poukazom na § 365 ods. 1 písm. b), f) a h) Civilného sporového poriadku. Argumentoval nepreskúmateľnosťou a nedôvodnosťou napádaného rozsudku, pretože závery okresného súdu žiadnym konkrétnym spôsobom a s poukazom na preukázané skutočnosti v konaní neodôvodňujú sumu 200,- Eur ako primerané finančné zadosťučinenie a súčasne, že okresný súd sa nesprávne vyporiadal aj s námietkou premlčania. Okresný súd sa bez riadneho a vecného odôvodnenia odklonil od právneho názoru NS SR vysloveného v rozhodnutí sp. zn. 6Cdo/127/2017, v ktorom Najvyšší súd SR skonštatoval, že podmienkou pre uplatnenie nároku na primerané finančné zadosťučinenie nie je žiadne predchádzajúce súdne rozhodnutie. Z rozhodnutia vyplýva (strana 3), že sa tak stalo na základe štvrtej dovolacej otázky, ktorú dovolateľ vymedzil tak, či je možné priznanie primeraného finančného zadosťučinenia podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. bez toho, aby v konaní bola preukázaná existencia a výška vzniknutej ujmy a bez toho, aby bol medzi stranami spor zo spotrebiteľskej zmluvy. Teda ak Najvyšší súd SR zaujal stanovisko, že „pre úspešné uplatnenie tohto nároku (pozn. podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z.) zákon nevyžaduje, aby bol medzi stranami spor zo spotrebiteľskej zmluvy a ani to, aby žalobcovia preukazovali existenciu a výšku vzniknutej ujmy.“, potom tak cielene a vedome odpovedal na konkrétne dovolaciu otázku. Význam uvedeného výkladu pre toto konanie a posúdenie námietky premlčania teda je, že ak sa primerané finančné zadosťučinenie môže uplatniť aj priamo, bez toho aby sa malo prebehnúť určité súdne konanie o nároku z porušenia práv podľa ustanovení na ochranu spotrebiteľa, potom to znamená, že premlčacia doba nemôže začať plynúť pre takýto nárok až po skončení uvedeného súdneho konania. Preto premlčacia doba pre nárok, ktorý je možné uplatniť priamo a bez potreby predchádzajúceho súdneho rozhodnutia nemôže začať plynúť až na základe nejakého právoplatného súdneho rozhodnutia. Súd prvej inštancie sa však z úradnej povinnosti už nezaoberal tým, ako a na základe akého výkladu dovolací súd vlastne svoje stanovisko prijal. Pritom to bolo podstatné pre rozhodnutie, pretože išlo o explicitne vyjadrené stanovisko k právnej otázke (formulovanej ako dovolacia otázka). Práve rozhodnutia z označenej právnej veci popierajú závery súdu prvej inštancie, pretože v označenom konaní si žalobcovia uplatňovali nárok na finančné zadosťučinenie priamo, popri iných nárokoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou a teda bez toho, aby uplatneniu požiadavky na primerané finančné zadosťučinenie predchádzalo iné konanie a jeho právoplatné skončenie. Ak teda Najvyšší súd SR definoval podmienky, za ktoré možno uplatniť právo na primerané finančné zadosťučinenie a výslovne uviedol, že žiadny predchádzajúci spor medzi dodávateľom a spotrebiteľom nemusí prebiehať, potom okamih kedy sa právo na primerané finančné zadosťučinenie „mohlo prvýkrát“ vykonať sa logicky nemôže viazať na skončenie nejakého konania. V takom prípade by predpokladom na jeho uplatnenie musel byť spor (prebiehajúci alebo skončený), a to Najvyšší súd SR vo svojom rozhodnutí nielen že neuviedol, ale výslovne poprel nutnosť tejto podmienky. Námietka premlčania je preto uplatnená dôvodne. Žalobkyňa si teda tvrdí nárok mohla uplatniť už v roku 2017 pri podaní žaloby, v konaní vedenom pod sp. zn. 37Csp/85/2017. Nesporne preto premlčacia doba uplynula skôr, ako bola žaloba podaná na súde. Žaloba bola na súde podaná v roku 2021, teda po uplynutí premlčacej doby. Namietal absenciu konkrétnych skutkových záverov, ktoré by odôvodnili

sumu 200,- Eur ako primerané finančné zadosťučinenie (poukaz na rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 14Co/91/2012, rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4 Cdo 171/2005). Súčasne žalovaný poukázal na to, že pri jednotlivých „druhoch“ finančného zadosťučinenia sa vyžaduje, aby vykonaným dokazovaním boli preukázané konkrétne skutkové okolnosti na to, aby o ňom a o jeho výške súd mohol rozhodnúť. Inak tomu nemôže byť ani pri primeranom finančnom zadosťučinení podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z., avšak v prejednávanej veci vykonaným dokazovaním neboli preukázané konkrétne okolnosti, ktoré by odôvodňovali sumu 200,- Eur ako finančné zadosťučinenie.

Žalobkyňa odvolanie nepodala k odvolaniu žalovaného uviedla, že rozsudok súdu prvej inštancie navrhuje ako vecne správny potvrdiť a zaviazat' žalovaného k náhrade trov odvolacieho konania žalobkyne v rozsahu 100 %. Základom pre určenie sumy peňažného zadosťučinenia je primeranosť a súd túto sumu určí na základe vlastnej úvahy. Je teda posudzovaná podľa subjektívnej povahy a mala by zohľadňovať všetky skutočnosti, ktoré viedli spotrebiteľa k podaniu žaloby o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia. Je zrejmé, že žalobkyňa s prihliadnutím na postoj žalovaného vo veci vedenej na Okresnom súde Trnava sp. zn. 37Csp/85/2017, v ktorom žalovaný spochybňoval dôvodnosť podanej žaloby, bola dlhodobo neďôvodne vystavená stavu právnej neistoty, a to až do právoplatného skončenia uvedeného konania. V dôsledku konania žalovaného bola žalobkyňa nielenže vystavená bezprostredne hroziacej majetkovej ujme, nad rámec uvedeného bola nútená chrániť svoje práva súdnou cestou. Spotrebiteľ, teda žalobkyňa, nie je povinná preukázať ujmu, ktorá jej vznikla, pretože zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa priznáva právo na finančné zadosťučinenie už vtedy, keď k porušeniu práva alebo povinností dôjde. Žalobkyňa sa v tomto prípade úspešne domohla svojho práva, a teda boli splnené všetky zákonné predpoklady pre priznanie finančného zadosťučinenia. Cieľom existencie inštitútu finančného zadosťučinenia je okrem iného mať reálny a efektívny odradzujúci účinok vo vzťahu k dodávateľovi od recidívy a na upustenie od porušovania spotrebiteľských práv. Samotná povaha primeraného finančného zadosťučinenia neumožňuje jeho priame vyčíslenie, preto súdu nemusia byť predložené dôkazy o existencii ujmy. Bez právneho významu je, či ujma spotrebiteľovi reálne vznikla, keďže postačuje iba možnosť vzniku takejto ujmy. Žalovaná obchodná spoločnosť je poskytovateľom spotrebiteľských úverov na profesionálnej báze, preto sa predpokladá u takýchto spoločností vyššia odborná úroveň a aj zodpovednosť za porušenie zmluvných povinností právnych predpisov je nevyvrátiteľná. Súd prvej inštancie vychádzal z uvedeného porušenia práv žalobkyne ako spotrebiteľa zo strany žalovaného, intenzity zásahu do práv spotrebiteľa, výšky neďôvodne požadovanej sumy žalovaným, dĺžky trvania závadného stavu a konania a objektívnej spôsobilosti tohto konania vyvolať negatívne dôsledky v súkromnom a spoločenskom živote žalobkyne. Účelom poskytnutia zadosťučinenia je odčinenie útrap, keď sú voči spotrebiteľovi uplatňované nezákonné nároky alebo je vystavený bezprostrednej hrozbe nezákonných nárokov, je bezdôvodne sankcionovaný, znevýhodňovaný, diskriminovaný. Výšku primeraného finančného zadosťučinenia určil okresný súd voľnou úvahou, s prihliadnutím na okolnosti konkrétneho prípadu tak na strane žalobkyne i žalovaného, ako aj okolností, za ktorých došlo k porušeniu práva žalobkyne. Žalovaný porušil práva žalobkyne v dôsledku čoho žalobkyne nevznikla len ujma majetková, rovnako i nemajetková ujma. Žalobkyňa musela vyhľadať právne poradenstvo, iniciovať spor (aby chránil svoje majetkové práva) proti žalovanému, ktorý ako podnikateľ v oblasti poskytovania úverov postupoval v rozpore so zákonom. Zo strany žalovaného došlo k takému porušeniu spotrebiteľského práva, ktoré bolo bez ďalšieho spôsobilé privodiť (a i privodilo) ujmu spotrebiteľovi spočívajúcu v nezákonnom preplatení spotrebiteľského úveru a teda k strate finančných prostriedkov žalobcu (rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 12Co/473/2016, rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 6Co/99/2018). Suma finančného zadosťučinenia 200,- Eur je opodstatnená s ohľadom na skutočnosť, že v predmetnom prípade spotrebiteľovi nielen hrozilo, že žalovaný od neho na základe zmluvy bude domáhať plnení nad rámec istiny, na ktoré nemal nárok, ale k takémuto postupu reálne došlo aj prostredníctvom zrážok zo mzdy. Takto priznané finančné zadosťučinenie je vyrovnaním ujmy žalobkyne, ktorá jej vznikla konaním žalovaného, je akousi satisfakciou za stav, ktorý žalobkyňa musela v dôsledku konania žalovaného trpieť a je aj sankciou postihujúcou žalovaného, ktorý závadne konal. Aj v priebehu konania žalobkyňa argumentovala, že vzhľadom k jej dlhodobo nepriaznivému zdravotnému stavu (dlhoročný onkologický pacient), s ktorým sú spojené sústavné lekárske vyšetrenia, tiež ako samoživiteľka bola odkázaná výhradne na príjem od zamestnávateľa, a ktorý príjem bol práve v dôsledku zrážok zo mzdy ponížený o zrážané sumy (a ako vyšlo najavo, žalovaný sa takto domohol súm, na ktoré nemal žiadny právny nárok). Žalobkyňa tiež dôvodila, že postup žalovaného neprospeľ zdravotnému stavu žalobkyne, došlo k zníženiu životnej úrovne žalobkyne ako aj jej syna. Keďže žalobkyňa pravidelne každoročne absolvuje

chemoterapiu v lekárom určenom čase, ktorý však bol stanovený na dobu, kedy sa konalo i pojednávanie v prejednávanej veci – vypovedať pred súdom nemohla (len pre úplnosť – žiadne zo zdravotníckych zariadení nebolo schopné vydať žalobkyni potvrdenie o tom, že práve v čase kedy bolo nariadené pojednávanie - podstupovala chemoterapeutickú liečbu a preto ani okresnému súdu nemohla túto informáciu sprostredkovať). Poukázala na rozsudky Krajského súdu v Trnave 11CoCsp/29/2020, sp. zn. 9Csp/20/2020, sp. zn. 25CoCsp/6/2021. Predpoklad úspešného uplatnenia práva spotrebiteľa mohol byť splnený až nadobudnutím právoplatnosti súdneho rozhodnutia dňa 28.1.2020 (rozsudkom č. 37Csp/85/2017 zo dňa 17.9.2018 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trnave č. 11Co/32/2019-131 zo dňa 28.1.2020), keďže do tohto časového momentu bolo možné konštatovať úspešné uplatnenie práva (odvolací súd mohol rozhodnutie súdu prvej inštancie zrušiť, ale aj zmeniť podľa § 388 CSP a § 389 CSP). V odôvodnení napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie nie je zistiteľný žiaden rozpor s rozhodnutím NS SR sp. zn. 6Cdo/127/2017, keďže Najvyšší súd SR dospel k záveru, že predpokladom, a to jediným predpokladom, uplatňovania nároku na primerané finančné zadosťučinenie je, že súd judikuje v prospech spotrebiteľa konkrétny nárok z porušenia práva alebo povinnosti. Preto okresný súd správne posúdil aj nedôvodnosť vznesenej námietky premlčania žalovaným. Nasledujúcim dňom po právoplatnosti súdneho rozhodnutia, ktorým bolo porušenie práva žalobkyne judikované, vzniklo jej právo domáhať sa primeraného finančného zadosťučinenia voči žalovanému (žalobkyňa mohla právo vykonať po prvý raz), k čomu aj došlo, pretože žaloba bola podaná na súde prvej inštancie dňa 30.8.2021, teda pred uplynutím trojročnej premlčacej doby (§ 101 Občianskeho zákonníka). Na vyššie uvedené závery nemá vplyv veta vyčlenená žalovanou z odôvodnenia rozhodnutia NS SR sp. zn. 6Cdo/127/2017, že pre daný spor sa nevyžaduje, aby bol medzi stranami spor zo spotrebiteľskej zmluvy a aby žalujúca strana preukazovala existenciu a výšku vzniknutej ujmy, pretože spor z predmetnej spotrebiteľskej zmluvy bol už medzi stranami ukončený v právoplatne skončenom konaní, v ktorom bol judikovaný v prospech spotrebiteľa konkrétny nárok z porušenia práva, a to nárok z bezdôvodného obohatenia.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 zákona č. 160/2015 Civilný sporový poriadok, ďalej CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom – zároveň stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie v čase ich podaní pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie ma zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offio na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré nezistil (§ 380 ods. 2 CSP), súc pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na verejnej tabuli a na webovej stránke súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP), a dospel k záveru, že odvolaniu žalovaného nie je možné priznať úspech, keďže rozsudok je v napadnutom rozsahu vecne správny, preto postupom podľa § 387 CSP prvý a tretí výrok v poradí rozsudku potvrdil.

Predmetom konania pred súdom prvej inštancie bol žalobou uplatnený nárok žalobkyne ako spotrebiteľa voči žalovanému ako dodávateľovi na zaplatenie sumy 500,- Eur z titulu primeraného finančného zadosťučinenia v zmysle § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa s odôvodnením, že v konaní pred okresným súdom rozsudkom č. 37Csp/85/2017 zo dňa bola uložená žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 880,90 Eur s príslušenstvom.

Druhý výrok v poradí (zamietnutie sumy 300,- Eur) napadnutého rozsudku nebol napadnutý odvolaním strán preto nadobudol právoplatnosť.

Predmetom prieskumu odvolacieho súdu s poukazom na uplatnené odvolacie dôvody a na odôvodnenie preskúmaného rozsudku bolo posúdiť správnosť skutkových a právnych úsudkov súdu prvej inštancie vedúcich k záveru, že primeranou výškou finančného zadosťučinenia je okresným súdom priznaná

suma 200,- Eur, ktorej požiadavka na zaplatenie nie je premlčaná (prvý výrok v poradí) a zároveň sa vysporiadať s tretím výrokom v poradí (o náhrade trov konania).

Podľa § 3 ods. 5 veta tretia zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

Zákon o ochrane spotrebiteľa teda v citovanom ustanovení priamo zakotvuje, že ten spotrebiteľ, ktorý bol na súde úspešný voči dodávateľovi za porušenie jeho práv alebo povinností, má nárok na primerané finančné zadosťučinenie. Ako už bolo uvedené, s poukazom na znenie citovaného ustanovenia, vo vzťahu k výške tohto peňažného zadosťučinenia zákon nestanovuje žiadne špeciálne podmienky okrem toho, že musí byť primerané. Primerané peňažné zadosťučinenie predstavuje akúsi náhradu morálnej ujmy ako satisfakcie za stav, kedy spotrebiteľ musel trpieť, keďže vrátením neoprávnených zaplatených finančných prostriedkov sa všetko nezhojilo. Primeranosť je nevyhnutné odôvodniť čo do základu a výšky a voľná úvaha súdu v tomto smere musí byť preskúmateľná. Na posúdenie výšky finančného zadosťučinenia bude mať vplyv rozsah a intenzita zásahu do práv spotrebiteľa, keď na jeho strane v súvislosti s konaním žalovaného vznikli nepriaznivé ekonomické dôsledky, vzniknuté bezdôvodné obohatenie malo negatívny dopad na ekonomickú situáciu a zabezpečovanie potrieb rodiny spotrebiteľa a nepochybne vyvolalo u spotrebiteľa stresovú situáciu, psychické vypätie, stav neistoty a obavy z budúcnosti. Odvolací súd je toho názoru, že pri posudzovaní primeranosti výšky finančného zadosťučinenia je potom nevyhnutné zohľadniť intenzitu zásahu do práv spotrebiteľa, výšku bezdôvodne požadovanej sumy žalovaným, dĺžku trvania závadného stavu a spôsobilosť tohto konania vyvolať negatívne následky v živote spotrebiteľa.

V preskúmvanej veci z obsahu spisu vyplýva, že rozsudkom okresného súdu č. k. 37Csp/85/2017 zo dňa 17.9.2018 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trnave č. k. 11Co/32/2019-131 zo dňa 28.1.2020 (právoplatné dňa 28.1.2020) bolo rozhodnuté o povinnosti žalovaného zaplatiť žalobkyni titulom bezdôvodného obohatenia sumu 880,90 Eur, keďže úver (č. 850007081301 zo dňa 22.7.2013) je v zmysle § 11 ods. 1 písm. b) a d) zákona o spotrebiteľských úveroch bezúročný a bez poplatkov. Z uvedeného je jednoznačné, že žalobkyňa si voči žalovanému úspešne (aj právoplatne dňa 28.1.2020) uplatnila porušenie povinnosti žalovaným stanovenej zákonom o spotrebiteľských úveroch. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku jeho odseku 8 je zrejmé, že určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti je základom pre priznanie aj práva na primerané finančné zadosťučinenie podľa ust. § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa.

Žalovaný namietal, že námietka premlčania je uplatnená dôvodne, keď žalobkyňa si tvrdený nárok mohla uplatniť už v roku 2017 pri podaní žaloby, v konaní vedenom pod sp. zn. 37Csp/85/2017. Žaloba v preskúmvanej veci bola na súde podaná v roku 2021, teda podľa žalovaného po uplynutí premlčacej doby.

Podľa § 101 Občianskeho zákonníka pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

K námietke premlčania odvolací súd uvádza, že právo na poskytnutie primeraného finančného zadosťučinenia je právom, ktoré podlieha premlčaniu. Premlčuje sa vo všeobecnej 3-ročnej premlčacej lehote podľa § 101 Občianskeho zákonníka. Podľa zákona o ochrane spotrebiteľa, právo na primerané finančné zadosťučinenie vzniká spotrebiteľovi úspešným uplatnením porušenia práva alebo povinností podľa tohto alebo osobitného zákona, preto určujúcim momentom na plynutie premlčacej lehoty je okamih úspešného uplatnenia porušenia práva alebo povinností, čo v tomto prípade predstavuje právoplatné rozhodnutie súdu prvej inštancie č. k. 37Csp/85/2017 zo dňa 17.9.2018 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trnave č. k. 11Co/32/2019-131 zo dňa 28.1.2020, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 28.1.2020. Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo

povinnosti ustanovenej zákonom o ochrane spotrebiteľa a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmito predpismi zodpovedá. Z uvedeného teda vyplýva, že až po úspešnom uplatnení porušenia práva spotrebiteľa alebo povinností ustanovenej zákonom o ochrane spotrebiteľa a osobitnými predpismi na súde, má spotrebiteľ právo na primerané finančné zadosťučinenie. Z uvedených dôvodov nie je možné súhlasiť s názorom žalovaného, že premlčacia doba na uplatnenie práva na primerané finančné zadosťučinenie začne plynúť už v roku 2017, kedy si žalobkyňa tvrdený nárok mohla uplatniť pri podaní žaloby (v konaní pod sp. zn. 37Csp/85/2017). V danej veci by premlčacia doba uplynula až dňa 28.1.2023 (keď premlčacia doba by začala plynúť dňa 28.1.2020 v súlade s rozhodnutím NS SR sp. zn. 4 Cdo 146/2008), pričom žaloba o primerané finančné zadosťučinenie bola podaná dňa 30.8.2021, teda včas, tak ako to správne uzavrel aj súd prvej inštancie.

Žalovaný namietal, že okresný súd sa bez riadneho a vecného odôvodnenia odklonil od právneho názoru NS SR vysloveného v rozhodnutí sp. zn. 6Cdo/127/2017, v ktorom Najvyšší súd SR skonštatoval, že podmienkou pre uplatnenie nároku na primerané finančné zadosťučinenie nie je žiadne predchádzajúce súdne rozhodnutie. Zároveň žalovaný poukázal na to, že z rozhodnutia vyplýva (strana 3), že sa tak stalo na základe štvrtej dovolacej otázky, ktorú dovolateľ vymedzil tak, či je možné priznanie primeraného finančného zadosťučinenia podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. bez toho, aby v konaní bola preukázaná existencia a výška vzniknutej ujmy a bez toho, aby bol medzi stranami spor zo spotrebiteľskej zmluvy. Teda ak Najvyšší súd SR zaujal stanovisko, že „pre úspešné uplatnenie tohto nároku (pozn. podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z.) zákon nevyžaduje, aby bol medzi stranami spor zo spotrebiteľskej zmluvy a ani to, aby žalobcovia preukazovali existenciu a výšku vzniknutej ujmy.“, potom tak cielene a vedome odpovedal na konkrétne dovolaciu otázku. Význam uvedeného výkladu pre toto konanie a posúdenie námietky premlčania teda je, že ak sa primerané finančné zadosťučinenie môže uplatniť aj priamo, bez toho aby sa malo prebehnúť určité súdne konanie o nároku z porušenia práv podľa ustanovení na ochranu spotrebiteľa, potom to znamená, že premlčacia doba nemôže začať plynúť pre takýto nárok až po skončení uvedeného súdneho konania. Preto premlčacia doba pre nárok, ktorý je možné uplatniť priamo a bez potreby predchádzajúceho súdneho rozhodnutia nemôže začať plynúť až na základe nejakého právoplatného súdneho rozhodnutia. Pritom to bolo podstatné pre rozhodnutie, pretože išlo o explicitne vyjadrené stanovisko k právnej otázke (formulovanej ako dovolacia otázka). Práve rozhodnutia z označenej právnej veci popierajú závery súdu prvej inštancie, pretože v označenom konaní si žalobcovia uplatňovali nárok na finančné zadosťučinenie priamo, popri iných nárokoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou a teda bez toho, aby uplatneniu požiadavky na primerané finančné zadosťučinenie predchádzalo iné konanie a jeho právoplatné skončenie.

Odvolačný súd v danej veci k námietke žalovaného označenej v odseku 20 poukazuje na odôvodnenie rozsudku NS SR sp. zn. 6Cdo/127/2017 „18. Aplikujúc režim zákona č. 250/2007 Z. z. je potom nutné použiť jeho § 3 ods. 5, podľa ktorého spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá. Citované ustanovenie má plniť jednak funkciu satisfakčnú a jednak funkciu sankčnú. Jeho cieľom je predovšetkým odradiť dodávateľov od protiprávneho konania voči spotrebiteľom. Možno ho však chápať aj ako prostriedok na vyvolanie aktivity spotrebiteľov domáhať sa ochrany svojich práv proti dodávateľom v prípadoch, kedy dodávatelia ich práva hrubým spôsobom porušujú. Účelom finančného zadosťučinenia je doviesť ochranu porušeného práva spotrebiteľa ako slabšej strany v spotrebiteľských zmluvách spôsobom, ktorý práve z tohto dôvodu vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Jediným predpokladom, ktorý citované ustanovenie zákona vyžaduje je, že spotrebiteľ na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi. Pod úspešným uplatnením porušenia práva alebo povinnosti v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť, že súd judikuje v prospech spotrebiteľa konkrétny nárok z porušenia práva alebo povinnosti, napr. nárok zo zodpovednosti za škodu, z bezdôvodného obohatenia, alebo vo výroku rozsudku určí neprijateľnosť konkrétne vymedzenej zmluvnej podmienky používanej v spotrebiteľskej zmluve (porovnaj rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/389/2015). Žiadnu inú podmienku, t. j. ani podmienku, aby bol medzi stranami spor zo spotrebiteľskej zmluvy a aby spotrebiteľovi bola privedená konkrétna ujma, nevyžaduje. Zákonodarca pri uplatňovaní tohto nároku uľahčil spotrebiteľom dôkaznú situáciu, keď na rozdiel od nároku na náhradu škody (bezdôvodného obohatenia), je dôkazné

bremeno na strane spotrebiteľa oveľa ľahšie, lebo odpadá problematické preukazovanie či už výšky škody, ujmy, príčinnej súvislosti alebo majetkového prospechu druhej strany. Preukazovanie skutočnej výšky utrpenej ujmy by bolo spravidla nereálne. Pokiaľ ide o rozsah finančného zadosťučinenia, neustanovuje žiadne kritériá, ktoré by bolo potrebné pri určení výšky zadosťučinenia zohľadniť. Jediným kritériom je primeranosť finančného zadosťučinenia. Bude preto vecou úvahy súdu, aby so zreteľom na všetky okolnosti každého jednotlivého prípadu, stanovil rozsah finančného zadosťučinenia.“.

S ohľadom na uvedené v odseku 21 má odvolací súd za to, že súd prvej inštancie sa neodklonil od záverov rozhodnutia označeného v odseku 21, keď správne uzavrel, že nárok žalobkyne nie je premlčaný. Odvolací súd zároveň poukazuje na to, že hoci v označenom rozhodnutí NS SR uviedol v bode „20. Vo vzťahu k tejto otázke (či možno priznať primerané finančné zadosťučinenie spotrebiteľovi podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. bez toho, aby bola v konaní preukázaná existencia a výška vzniknutej ujmy a bez toho, aby bol medzi stranami spor zo spotrebiteľskej zmluvy v poradí štvrtá dovolacia otázka, pozn. odvolacieho súdu) možno uzavrieť, že v prípade žaloby spotrebiteľa o primerané finančné zadosťučinenie podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z., zákon nevyžaduje, aby bol medzi stranami spor zo spotrebiteľskej zmluvy a aby spotrebiteľ v tomto konaní preukazoval existenciu a výšku vzniknutej ujmy. Dovolanie žalovanej je tak aj v jeho ostatnej časti nedôvodné.“, zároveň tiež v spojení s odpoveďou na štvrtú dovolaciu otázku NS SR tiež v bode 18 označeného už v odseku 21 jednoznačne konštatoval, že „Jediným predpokladom, ktorý citované ustanovenie zákona vyžaduje je, že spotrebiteľ na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi. Pod úspešným uplatnením porušenia práva alebo povinnosti v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť, že súd judikuje v prospech spotrebiteľa konkrétny nárok z porušenia práva alebo povinnosti, napr. nárok zo zodpovednosti za škodu, z bezdôvodného obohatenia, alebo vo výroku rozsudku určí neprijateľnosť konkrétne vymedzenej zmluvnej podmienky používanej v spotrebiteľskej zmluve (porovnaj rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/389/2015). Žiadnu inú podmienku, t. j. ani podmienku, aby bol medzi stranami spor zo spotrebiteľskej zmluvy a aby spotrebiteľovi bola privedená konkrétna ujma, nevyžaduje“. V označenom rozhodnutí, NS SR nekonštatuje (tak ako to nedôvodne tvrdí žalovaný), že podmienkou pre uplatnenie nároku na primerané finančné zadosťučinenie nie je žiadne predchádzajúce súdne rozhodnutie.

Žalovaný namieta absenciu konkrétnych skutkových záverov, ktoré by odôvodnili sumu 200,- Eur ako primerané finančné zadosťučinenie, s čím odvolací súd nesúhlasí. V preskúmvanej veci je z obsahu spisu zrejmé, že žalobkyňa ako spotrebiteľ úspešne uplatnila na súde porušenie svojich práv, splnila tak predpoklad, ktorý zákon o ochrane spotrebiteľa v ustanovení § 3 ods. 5 vyžaduje pre vznik práva na primerané finančné zadosťučinenie. Pre úspešné uplatnenie tohto nároku zákon nevyžaduje, aby bol medzi stranami spor zo spotrebiteľskej zmluvy a ani to, aby žalobcovia preukazovali existenciu a výšku vzniknutej ujmy. Súd prvej inštancie správne vec po právnej stránke posúdil, keď vychádzal zo záveru, že zákon pre priznanie finančného zadosťučinenia žiadne osobitné podmienky nestanovuje.

V zmysle napadnutého rozhodnutia, súd prvej inštancie svoj záver založil na skutočnostiach, že žalobkyňa sa nepochybne musela domáhať svojich práv na súde, aby žalovaný neoprávnene neznižoval jej majetok nad rozsah istiny úveru (toto bolo objektívne dané bez ohľadu na výšku dosiaľ vykonaných úhrad), čo jej objektívne spôsobovalo do právoplatného skončenia konania sp. zn. 37Csp/85/2017 s tým spojené nepríjemnosti a diskomfort, za ktoré je jej možné priznať finančné zadosťučinenie v sume 200,- Eur, ktoré predstavuje cca 13 % z poskytnutého úveru. Odvolací súd k uvedenému záveru okresného súdu dopĺňa, že žalobkyňa sa vo veci sp. zn. 37Csp/85/2017 domohla voči žalovanému vydania bezdôvodného obohatenia (880,90 Eur), keď žalovaný porušil svoje povinnosti v zmysle zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch tým, že zmluva ním pripravená neobsahovala zákonom stanovené náležitosti, pričom sankcionovaný je už tým, že poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, teda žalobkyňa získala predmetný úver bezplatne. Na druhej strane je však potrebné zohľadniť skutočnosť, že žalobkyňa celkom isto už tým, že musela pristúpiť k súdному vymáhaniu svojej pohľadávky a dožadovať sa určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti, a tým zabrániť, aby nedošlo k bezdôvodnému preplateniu poskytnutého úveru, trpela určité psychické napätie a stres, ktorú skutočnosť ani nie je potrebné iným spôsobom dokazovať. V danej veci bolo tiež potrebné zohľadniť, že predmetná zmluva o úvere bola uzavretá ešte v roku 2013 a od tej doby žalobkyňa roky

žalovanému uhradila splátky úveru (spolu uhradila sumu 2.330,90 Eur, pričom čerpala úvere 1.450,- Eur). Súdne konanie pred okresným súdom pod sp. zn. 37Csp/85/2017 bolo začaté doručením žaloby dňa 15.12.2017, právoplatne bolo rozhodnuté až dňa 28.1.2020, toto konanie tak prebiehalo cca 4 roky.

Súd prvej inštancie správne uzavrel, že podmienky v zmysle ust. 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa pre priznanie finančného zadosťučinenia žalobcovi, vo forme úspešného uplatnenia porušenia povinnosti žalovaným stanovenej zákonom, splnené boli. Následne správne aj vyhodnotil výšku priznaného finančného zadosťučinenia so zreteľom na okolnosti konkrétneho prípadu. Súd prvej inštancie na základe svojich zistení priznal žalobcovi finančné zadosťučinenie v sume 200,- Eur (v žalobe sa žalobca domáhal sumy 500,- Eur), s ktorou sa odvolací súd stotožnil, keď mal za to, že prvoinštančný súd dostatočne (v spojení s uvedeným v odseku 24) porovnal úspech žalobkyne v konaní s výškou jej nemajetkovej ujmy a s dôsledkami, ktoré postihli žalobkyňu platením neoprávnených súm žalovanému, ako aj intenzitu zásahu do práv žalobkyne s konaním žalovaného. Odvolací súd má za to, že priznaná suma plne zohľadňuje ujmu na strane žalobkyne a predstavuje (spolu s priznaným bezdôvodným obohatením z dôvodu bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru) dostatočnú sankciu pre žalovaného, ktorá by ho mala pri ďalšom poskytovaní úverov odradiť od porušovania príslušných noriem na ochranu spotrebiteľa.

Podľa § 220 ods. 2 CSP, v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé. Podľa odseku 3, ak sa súd odkloní od ustálenej rozhodovacej praxe, odôvodnenie rozsudku obsahuje aj dôkladné odôvodnenie tohto odklonu.

Odôvodnenie rozsudku súdu musí mať náležitosti uvedené v § 220 ods. 2 CSP. Súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia musí vyporiadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen s poukazom na výsledky vykonaného dokazovania a zistené rozhodujúce skutočnosti, ale tiež s poukazom na ním prijaté právne závery. V odôvodnení rozhodnutia musí súd spôsobom logicky kompaktným a bez rozporov a vnútorných protirečení vysvetliť, k akým skutkovým zisteniam dospel, ktorú právnu normu a z akých dôvodov aplikoval a ako ju interpretoval. Účelom odôvodnenia je logicky, vnútorne kompaktné a neprotirečivo vysvetliť postup súdu a dôvody jeho rozhodnutia. Ak rozhodnutie súdu neobsahuje náležitosti uvedené v § 220 ods. 2 CSP, je nepreskúmateľné.

Pretože povinnosť súdu riadne odôvodniť rozhodnutie je odrazom práva strany na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktoré sa vyporiada i so špecifickými námietkami strany; porušením uvedeného práva strany a povinnosti súdu sa strane sporu (okrem upretia práva dozvedieť sa o príčinách rozhodnutia práve zvoleným spôsobom) odníma možnosť náležite skutkovo aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu (v rovine polemiky i s jeho dôvodmi) v rámci využitia prípadne riadnych alebo mimoriadnych opravných prostriedkov.

Po oboznámení sa s obsahom spisu a odvolaním napadnutým rozhodnutím odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie dostatočne zrozumiteľne a presvedčivo odôvodnil rozsudok, stručne, jasne a výstižne vysvetlil, ktoré skutočnosti považoval za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal, akými úvahami sa pri ich hodnotení riadil a ako vec právne posúdil, čím splnil zákonné kritériá odôvodnenia uvedené v ustanovení § 220 ods. 2 CSP. Okresný súd sa v rozsahu postačujúcom pre správne rozhodnutie vo veci samej vysporiadal s námietkami žalovaného a jeho právnu argumentáciu. Podľa odvolacieho súdu v danom prípade neobstojí ani námietka žalovaného, že napadnutý rozsudok je nepreskúmateľný s ohľadom na už vyššie uvedené. Zo strany súdu prvej inštancie podľa odvolacieho súdu nedošlo k nesprávnemu procesnému postupu a to k absencii riadneho odôvodnenia rozhodnutia v

súlade so zákonnými požiadavkami (§ 220 ods. 2 CSP) vo vzťahu k odôvodneniu vyhovievania žalobe (aj nedôvodnosti námietky premlčania). Zároveň podľa odvolacieho súdu teda nedošlo ani k znemožneniu stranám realizovať ich procesné právo na vysvetlenie dôvodov rozhodnutia v takej miere, že by došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, keď rozhodnutie okresný súd fakticky v relevantných záveroch riadne právne aj vecne odôvodnil v odseku 8.

Pokiaľ súd prvej inštancie niektoré svoje závery ohľadom posúdenia primeranosti výšky priznaného finančného zadosťučinenia odôvodnil príliš stručne, odvolací súd v tomto odôvodnení argumentáciu súdu prvej inštancie v potrebnom rozsahu doplnil (§ 387 ods. 3 CSP). S poukazom na vyššie uvedenú argumentáciu žalovaným uplatnené odvolacie dôvody splnené neboli.

S ohľadom na uvedené odvolací súd napadnutý prvý výrok v poradí postupom podľa § 387 CSP ako vecne správny potvrdil.

Žalovaný síce napadol odvolaním aj v poradí tretí výrok, avšak neuviedol k tomu žiadnu odvolaciu argumentáciu, čím odvolaciemu súdu znemožnil (riadny) odvolací prieskum. Napriek tomu odvolací súd konštatuje, že Civilný sporový poriadok nemá ustanovenie obdobné ustanoveniu § 142 ods. 3 OSP, ktoré sa uplatňovalo ako *lex specialis* vo vzťahu k § 142 ods. 2 OSP. Na rozdiel od predchádzajúcej právnej úpravy nová právna úprava už neobsahuje tri špeciálne skutkové podstaty (§ 142 ods. 1, 2 a 3 OSP), ale len dve (§ 255 ods. 1, 2 CSP). Na prvom mieste je zásada úspechu a v prípadoch, keď mala strana sporu vo veci úspech len čiastočný, platí pravidlo obsiahnuté v § 255 ods. 2 CSP (pomer úspechu). Zásadu úspechu vo veci treba uplatniť aj na konania, v ktorých výška plnenia závisí od úvahy súdu (sudcovské právo) alebo od znaleckého posudku. V týchto prípadoch nepôjde o procesne neúspešného žalobcu, ak mu bola priznaná aspoň časť žalobou uplatneného nároku. Nemožno ho zaťažovať procesnou zodpovednosťou za predvídanie výsledku na základe úvahy súdu alebo znaleckej činnosti. Pri rozhodovaní o náhrade trov konania v tomto prípade treba rozlišovať, čo je základné a čo sprevádzajúce (pozri nálezy ÚS ČR, III. ÚS 170/99). Za základné sa považuje rozhodnutie, že do žalobcovho práva bolo zasiahnuté. Výška nemajetkovej ujmy je potom druhotná a nadväzujúca (pozri Komentár k Civilnému sporovému poriadku doc. JUDr. Marek Števíček, PhD. a kolektív C. H. Beck, 2016 s. 926). Odvolací súd stotožnil so záverom okresného súdu, že v danej veci sa jedná o rozhodnutie (výška nároku), ktoré záviselo od úvahy súdu, keď priznal žalobcovi právo na náhradu trov konania v plnom rozsahu, avšak pri určovaní výšky trov konania vychádzal len z prisúdenej sumy. V danej veci je žalobkyňa nutne považovať za plne procesne úspešnú podľa § 255 ods. 1 CSP, keďže mala plný úspech, čo do základu uplatneného nároku a súčasne výška plnenia, vyplývajúca z jej procesného úspechu závisela výlučne od úvahy súdu. S ohľadom na uvedené odvolací súd (aj) napadnutý tretí výrok v poradí ako vecne správny podľa § 387 CSP potvrdil.

O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 255 v spojení s § 262 ods. 1 a § 396 CSP, vychádzajúc z pomeru úspechu strán v odvolacom konaní, preto žalobkyňa ako procesne úspešnej priznal nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v plnom rozsahu. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie osobitným uznesením po právoplatnosti tohto rozhodnutia samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

I podľa už konštantnej judikatúry tak národných, ako aj nadnárodných súdov súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku účastníka konania, ktorý ju nastolil. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty účastníkov konania (porovnaj napríklad rozhodnutia ÚS SR II.ÚS 251/04, III.ÚS 209/04, II.ÚS 200/09 a podobne). Na ďalšiu argumentáciu odvolateľa, už nespôsobilú ovplyvniť posúdenie rozsudku súdu prvej inštancie, odvolací súd nepovažoval za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou.

Na záver odvolací súd dodáva, že skutočnosť, že súd nerozhodol podľa predstáv a očakávaní sporovej strany, nemožno považovať za porušenie, či nerešpektovanie jej práv. Odvolací súd v tejto súvislosti upriamuje pozornosť na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo 218/2010, podľa ktorého obsah práva na spravodlivý súdny proces nespočíva len v tom, že osobám nemožno brániť v uplatnení práva alebo ich diskriminovať pri jeho uplatňovaní, obsahom tohto práva je i relevantné konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Do práva na spravodlivý súdny proces nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/04). Právo na spravodlivý súdny proces neznamená ani právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami a právnymi názormi (I. ÚS 50/04). Do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd nepatrí ani právo účastníka konania vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (I. ÚS 97/97), resp. toho, aby súdy preberali alebo sa riadili výkladom všeobecne záväzných predpisov, ktorý predkladá účastník konania (II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03).

Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Tento rozsudok nemožno napadnúť odvolaním.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prevej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).